პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირისა და პროფკავშირთა საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО

Орган Союза спортивных обществ и организаций Грузинской ССР и Грузинского республиканского совета профсоюзов

20 აგვისტო
კვირა,
1961 წ.
№ 125 (1761)
გამოდის მე-18 წელი.
ფასი 3 კაპ.

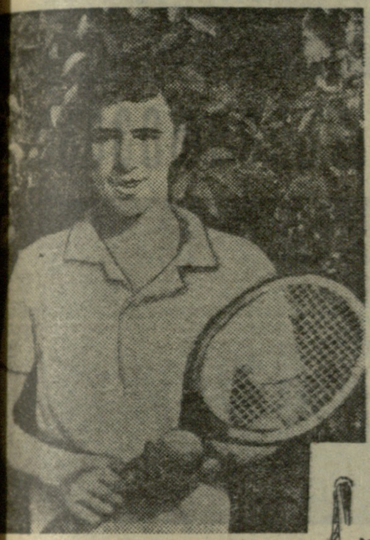

არის ახალი ჩემპიონი

[მო]სწავლე ჩოგბურთელთა გუნ[დ]ური პირველობის დაწყებისთა[ნავე] ყურადღება მიიპყრო საბჭო[თა] კავშირის ნაკრების წევრის „[დე]ვის თასის" გათამაშების მო[ნაწი]ლის ა. მეტრეველისა და [ვიმბ]ლდონის ტურნირზე გამარჯ[ვე]ბული უკრაინელის გ. ბაკშეევას [მონაწილე]ობამ.

[ჩ]ოგბურთელთა გუნდური შე[ჯ]იბრების მესამე დღემდე ქართველ [სპო]რტსმენთა კოლექტივს წაგება [არ] ჰქონია. მხოლოდ მესამე დღეს [განიცად]ეს მათ დამარცხების სიმწარე [ლენინგრა]დელ გოგონათა გუნდთან [შეხ]ვედრაში — 0:5. შემდეგ დი[დი უპირატე]სობით ჩაატარეს შეხ[ვედრები] და „მშრალი" ანგარიშით [და]მარცხეს ლიტვის გუნდი — [ამით] ჩვენი რესპუბლიკის გოგონე[ბის] წინაშე რთული ამოცანა დაის[ვა]: მათ მეხუთე ადგილის მოსა-

პოვებლად აუცილებლად უნდა მოეგოთ შეხვედრა ლატვიის გუნდისათვის. მოსალოდნელი იყო დაძაბული ბრძოლა, მაგრამ მოლოდინი არ გამართლდა და საქართველოს ჩოგბურთელებმა აშკარა უპირატესობით სძლიეს ლატვიელებს — 5:0. ამ გამარჯვებით ისინი მეხუთე ადგილზე გავიდნენ. გუნდის ღირსებას იცავდნენ ა. ივანოვა, ნ. თუხარელი, გ. ტიმაშჩუკი, ნ. ზლანკევიჩი და ლ. რიაზანოვა.

ლენინგრადელ პალმანთან შეხვედრაში და ანგარიში გათანაბრდა. მესამე თამაშიც ლენინგრადელთა გამარჯვებით დამთავრდა, მაგრამ მეოთხეში თბილისელმა დ. ურაევსკიმ ორსაათნახევრიანი ბრძოლის შემდეგ დაამარცხა ლენინგრადელი ა. ცვანოვი (6:2, 1:6, 11:9). საერთო ანგარიში კვლავ გათანაბრდა — 2:2. მომდევნო თამაშში ა. მეტრეველმა ადვილად სძლია მოწინააღმდეგეს და წინ კვლავ ჩვენები გავიდნენ — 3:2. წყვილთა შეხვედრებში ურაევსკი-მეტრეველმა სძლიეს მინაევ-პალმანს და ამ გამარჯვებით სპარტაკიადის ჩემპიონო-

გამარჯვებათა დღე

სპორტულ თამაშებში დღემდე ჩატარებულ მატჩებში მხოლოდ კალათბურთელები დამარცხდნენ უკრაინელებთან შეხვედრაში. მორიგ ტურში ჩვენი რესპუბლიკის წარგზავნილები ეთამაშნენ ესტონელებს. პირველი ტაიმი ესტონელთა სასარგებლოდ დამთავრდა—25:22, მაგრამ თამაშის მეორე ნახევარში ქართველი კალათბურთელები გააქტიურდნენ და შეძლეს მატჩის მოგება—58:49. ამ

ტელეფონთანაა ბაქო!

გასულ სპარტაკიადაზე ჩვენი გოგონები მეოთხე ადგილზე იყვნენ, მაგრამ მიმდინარე სპარტაკიადაზე წინასწარ შეხვედრებში უკრაინის გუნდთან წაგების გამო მეხუთე ადგილზე გადაინაცვლეს.

შესანიშნავად გამოვიდნენ შეჯიბრებაზე საქართველოს ჭაბუკი ჩოგბურთელები, რომლებმაც ფინალში გასვლამდე ოთხი გუნდი დაამარცხეს.

ფინალში, რომელსაც ჩემპიონი უნდა გამოევლინა, ერთმანეთს შეხვდნენ ლენინგრადისა და საქართველოს ჩოგბურთელთა გუნდები.

საქართველოს გუნდს პირველი გამარჯვება მოუტანა კოსტენკომ, მაგრამ მეორე შეხვედრაში ვ. პირევედოვი დამარცხდა (11:13, 7:9)

ბა ჩვენი რესპუბლიკის ჭაბუკ ჩოგბურთელთა გუნდმა მოიპოვა.

საინტერესოა აღინიშნოს, რომ გუნდურმა შეხვედრამ 10 საათი გასტანა. ჩვენი ჩოგბურთელები სპარტაკიადის პირველი ჩემპიონები აღმოჩნდნენ. რამდენიმე ხნის შემდეგ გაირკვა გამარჯვებული გოგონათა გუნდებს შორისაც. ეს იყო ესტონეთის გუნდი. საქართველოს გუნდის მწვრთნელმა მ. კლდიაშვილმა განაცხადა, რომ ჩვენი რესპუბლიკის ჭაბუკ ჩოგბურთელებს კარგა ხანია პირველი ადგილი არ აუღიათ მოსწავლეთა საკავშირო სპარტაკიადაზე. მათ ამჯერად ბრძოლით დაიბრუნეს დაკარგული პოზიციები, თუმცა ჯერ კიდევ წინაა სერიოზული გამოცდა — პირადი პირველობის გათამაშება.

დღეს გოგონათა გუნდი შეხვდა სომხეთის კალათბურთელთა კოლექტივს. მატჩის შედეგია 60:42 ჩვენი რესპუბლიკის წარმომადგენელთა სასარგებლოდ.

ქართველი ფრენბურთელები კვლავ გამარჯვებებით ამთავრებენ თავიანთ შეხვედრებს. გოგონათა გუნდმა დაამარცხა უკრაინის ძლიერი კოლექტივი — 3:0. ჩვენმა ჭაბუკებმა პირველი პარტია წააგეს ლიტველებთან შეხვედრაში — 10:15, მაგრამ თამაშში გარდატეხა შეიტანეს და მომდევნო სამი პარტია ზედიზედ მოიგეს. საბოლოო შედეგია 3:1.

მესამე შეხვედრაში ჩვენმა წყალბურთელებმა გამანადგურებელი ანგარიშით მოუგეს თურქმენეთის სპორტსმენებს — 13:0.

ი. პრესი — 5.020 ქულა

როცა ლენინგრადის ლენინის სახელობის სტადიონზე, ჩემპიონის სახელს ეძიებდნენ [illegible] ჩვენი ქვეყნის უძლიერესი არმიელი სპორტსმენები, ტრიბუნაზე შეკრებილი ათასობით მაყურებლის ყურადღება მიიპყრო დინამოელთა მაისურში გამოწყობილმა მძლეოსანმა ქალმა.

ყველაფერი ცხადი გახდა, როცა დიქტორმა გამოაცხადა, რომ მსოფლიო რეკორდსმენს ხუთჭიდში ი. პრესს გადაწყვეტილი აქვს გააუმჯობესოს თავისივე მსოფლიო რეკორდი. შესანიშნავმა მძლეოსანმა ქალმა მსოფლიო რეკორდის შტურმი დაიწყო ბირთვის კვრით (15 მ 98 სმ), შემდეგ მან თავისი ძალა სცადა სიმაღლეზე ხტომასა (160 სმ) და 200 მეტრზე რბენაში (24,7 წ.) სამი სახეობის შემდეგ ი. პრესმა დააგროვა 3002 ქულა, ე. ი. 79 ქულით მეტი, ვიდრე წინა რეკორდის დამყარებისას.

80 მეტრზე თარჯრბენში მსოფლიო რეკორდსმენმა დისტანცია დაფარა 11,2 წამში. ახალი მსოფლიო რეკორდის დამყარებისათვის ი. პრესს სიგრძეზე ხტომაში უნდა ეჩვენებინა 585 სმ, მაგრამ მან ამ შედეგს პირველ ცდაზე ერთი სანტიმეტრი წაუმატა, ხოლო შემდეგ აჩვენა — 605 სმ.

ამრიგად, ი. პრესმა დააგროვა 5020 ქულა და 48 ქულით გააუმჯობესა თავისივე მსოფლიო რეკორდი.

წარმატება და წარუმატებლობაც

საქართველოს ჭაბუკ მოჭადრაკეთა გუნდს მესამე ტურში თამაში ჰქონდა რსფსრ-ს ძლიერ კოლექტივთან. მოწინააღმდეგეებმა სძლიეს ჩვენებს და ამ უკანასკნელთა გასვლა ფინალში უკვე საეჭვოა.

კარგად გამოდის ჩვენი რესპუბლიკის მოჭადრაკე გოგონათა კოლექტივი, რომელსაც სამი ტურის შემდეგ მხოლოდ ნახევარი ქულა აქვს დაკარგული და თავისი ქვეჯგუფის ერთპიროვნული ლიდერია. უკანასკნელ თამაშში მათ დაამარცხეს რსფსრ-ს სპორტსმენთა კოლექტივი—1,5:0,5. პირველ დაფაზე კახაბრიშვილმა ყაიმს მიაღწია კანტაროვიჩთან. მეორეზე—შულმანმა (თბილისი) მოუგო კისლოვას.

ჯ. ინუკაძე,
ჩვენი სპეც. კორესპონდენტი.

* * *

სურათებზე: ზევით — ა. მეტრეველი. ქვევით — საქართველოსა და ბელორუსიის ჭაბუკ ფეხბურთელთა გუნდების შეხვედრა.
ფოტო ფ. რაჯაბლიანა.

„ა" კლასში

[ბაქო]. აქ შედგა მორიგი მატჩი [საბჭოთა] კავშირის პირველობაზე ფეხ[ბურთ]ში „ა" კლასის გუნდებს შო[რის,]რომლებიც იბრძვიან XI-[XIII] ადგილებისათვის. ერთმა[ნეთს] შეხვდნენ „ნეფტიანიკი" (ბა[ქო) და] „კაირატი" (ალმა-ატა). [მატ]ჩი მოიგეს ბაქოელებმა—2:0.

პროვოკაციის მიუხედავად

[...]ამ წინათ დასავლეთ [გერ]მანიის ქალაქ მიუნ[ხენის] ქუჩებში გამოჩნდა [...] აფიშები. ისინი [იუწყ]ებოდნენ, რომ უახ[ლოე]ს კვირა დღეს ქალა[ქის ს]ტადიონზე გაიმარ[თებო]და გფრ-სა და გერ[მანი]ის დემოკრატიული [რესპ]უბლიკის ცხენოსანთა [...] დიდი შეჯიბრება. [...]რები გდრ-დან" — [...] სიტყვები დაბეჭდი[ლი] იყო დიდი ასოებით [და] საერთო ყურადღებას [იპყ]რობდა. მაგრამ არ გა[სულ]ა ორი დღე და ქა[ლაქის] ყველა ნაწილში [...]დასმით ფხვდნენ [...]ვალი შეჯიბრების

პლაკატებს. რაშია საქმე? ქალაქის ხელისუფალნი განრისხდნენ, როცა შეიტყვეს აფიშების შესახებ. სხვანაირად არც შეიძლებოდა: საცხენოსნო სპორტის მოყვარულთა ნიურნბერგის კლუბმა არ იკმარა მოეწვია გდრ-ს სპორტსმენები და გაბედა კიდეც ეწოდებინა მათთვის „გდრ-ს ნაკრები". ნიურნბერგის ობერბურგომისტრმა ჰერ ანდრეას ურშლეხტერმა, რომელიც ტურნირის „საპატიო მფარველი" იყო (ამის შესახებ იუწყებოდა შეჯიბრების პროგრამა გამოცემული 5000-

ზე მეტი ტირაჟით), ოფიციალურად განაცხადა უარი „მფარველობაზე", „არ შეიძლება რაიმე საერთო მქონდეს იმ შეჯიბრებასთან, რომელშიც მონაწილეობენ სპორტსმენები შუა გერმანიიდან და წოდებული არიან არარსებული სახელმწიფოს მოქალაქეებად". იმავე დღეს, ადამიანებმა, რომლებიც გამოყოფილი იყვნენ მაგისტრატის მიერ ტურნირისათვის იპოდრომის მოსამზადებლად, მიიღეს

განკარგულება, შეეწყვიტათ ყველა სამუშაო. ლიკვიდირებულ იქნა სუბსიდიები, აიკრძალა შეჯიბრების აფიშები.

საქალაქო გაზეთებმა ნამდვილი დევნა მოუწყვეს კლუბის მოღვაწეებს — ტურნირის მომწყობებს. ნიურნბერგის „მ-ურ-ბლადს" არ შერცხვა აშკარად დამუქრებოდა მათ. „საცხენოსნო კლუბის ხელმძღვანელების ქცევას, — წერდა იგი, — კიდევ მოჰყვება გარ-

კვეული შედეგები". ყველაფერი ამას მხარი მისცა დასავლეთ ბერლინის რეაქციულმა გაზეთმა „ბც"-მა, რომლის რეპორტიორები ნამდვილი ფაშისტების ენით ალაპარაკდნენ. მიმართავდა რა ნიურნბერგის კლუბის ხელმძღვანელებს, ეს ვაიგაზეთი ხრინწიანი ხმით ღმუოდა: „რასაკვირველია, თახით ჭენება თქვენ იცით, მაგრამ გონებაში ყველაფერი რიგზე არაა გაქვთ!".

მაგრამ ვერც გაზეთებმა, ვერც ქალაქის ხელისუფლებამ, რომელიც ბრმად ატარებს ადენაუერის ნეორევანშისტურ პოლიტიკას, ვერ შეძლეს შეჯიბრების გაუქმება ნიურნბერგის იპოდრომზე. წვიმის მიუხედავად, ტრიბუნები სავსე იყო. 5000-ზე მეტი მაყურებელი მოვიდა, რათა ენახა საინტერესო შეჯიბრება და გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის სპორტსმენებმა მოიპოვეს ოთხი პირველი ადგილი, ერთი მეორე, სამი მესამე და სამიც მეოთხე. მხედარმა ვ. ჰაკუსმა ნიურნბერგის

კლუბის საპატიო პრიზიც კი წაიღო თან.

შეჯიბრების დამთავრების შემდეგ კლუბის პრეზიდენტმა მიულერმა განაცხადა: „ტურნირის გარშემო ყველა საკითხში ჩვენს მხარეზე იყო საცხენოსნო სპორტის მოყვარულთა დიდი უმრავლესობა. სახელმწიფოს ეწოდება გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკა და ჩვენ მუქარების მიუხედავად მეგობრული კავშირი გვექნება ამ სახელმწიფოს სპორტსმენებთან".

„ნოვოსტის" პრესის სააგენტო.

დახმარებისა და ხელის შეწყობისათვის

ფიზიკურ კულტურასა და სპორტში ნაყოფიერი მუშაობისათვის, ფიზკულტურის კოლექტივებზე დახმარებისა და ხელისშეწყობისათვის საქართველოს სპორტკავშირის სიგელებით დაჯილდოვდნენ:

გ. აბულაძე — თერჯოლის რაიონის სოფ. სიქთავრის კოლმეურნეობის სარევიზიო კომისიის თავმჯდომარე, ბ. არუთინოვი — დუშეთის პარტრაიკომის აგიტაცია-პროპაგანდის განყოფილების გამგე, ნ. ალადაშვილი — წითელწყაროს საშუალო სკოლის დირექტორი, პ. ალანია — აბაშის რაიონის სოფ. განკარის საშუალო სკოლის ფიზაღზრდის მასწავლებელი, ე. ანტონოვი — თბილისის ფიზკულტურის ინსტიტუტის სპორტული თამაშების კათედრის უფრ. მასწავლებელი, ა. აზნაურიანი — ბათუმის აკრობატთა ნაკრები გუნდის წევრი, ნ. ორლოვა — ბათუმის მხატვრულ ტანმოვარჯიშეთა ნაკრები გუნდის წევრი, ა. ანთიძე — ბათუმის საზღვაო სასწ. მასწავლებელი, ა. ავალიშვილი — ბათუმი, ლ. ახვლედიანი — ქუთაისის საქალაქო სპორტკავშირის თავმჯდომარის მოადგილე, ვ. აფრიდონიძე — ქუთაისის სპორტსაზოგადოება „განთიადის“ საბჭოს თავმჯდომარე, პ. ათაბეგოვი — თბილისის სახ. ფიზკულტურის ინსტიტუტის მძლეოსნობის კათედრის უფროსი ლაბორანტი, გ. ბურდული — დუშეთის რაიონის სოფ. მლეთის საშუალო სკოლის ფიზაღზრდის მასწავლებელი, ი. ბარდაველიძე — სადგურ სვირის საშ. სკოლის მასწავლებელი, გ. ბოსტიაშვილი — წითელწყაროს რაიონის ზემო ქედის საშ. სკ. ფიზაღზრდის მასწავლებელი, გ. ბუცხრიკიძე — ქუთაისის კრივის სექციის თავმჯდომარე, ი. ბალანჩივაძე — ქუთაისის საქალაქო სექციის თავმჯდომარე, მ. ბ[illegible]შვილი — ბათუმის ხელბურთის ნაკრებ[illegible] გუნდის წევრი, შ. ბერაძე — ქუთაისის სამკურნალო-ფიზკულტ[illegible] დისპანსერის უფროსი [illegible], გოგაშვილი — წითელწყაროს ს[illegible]ლის ფიზაღზრდის მასწავლებ[illegible], გახოკიძე — აბაშის რაიონის სოფ. ნაესაკაოს საშ. სკოლის ფიზაღზრდის მასწავლებელი, ს. გრიგოლ[illegible] — ქუთაისის საჭადრაკო სექციის მსაჯთა კოლეგიის თავმჯდომარე, ნ. გაბრიაძე (ბათუმი).

(გაგრძელება იქნება).

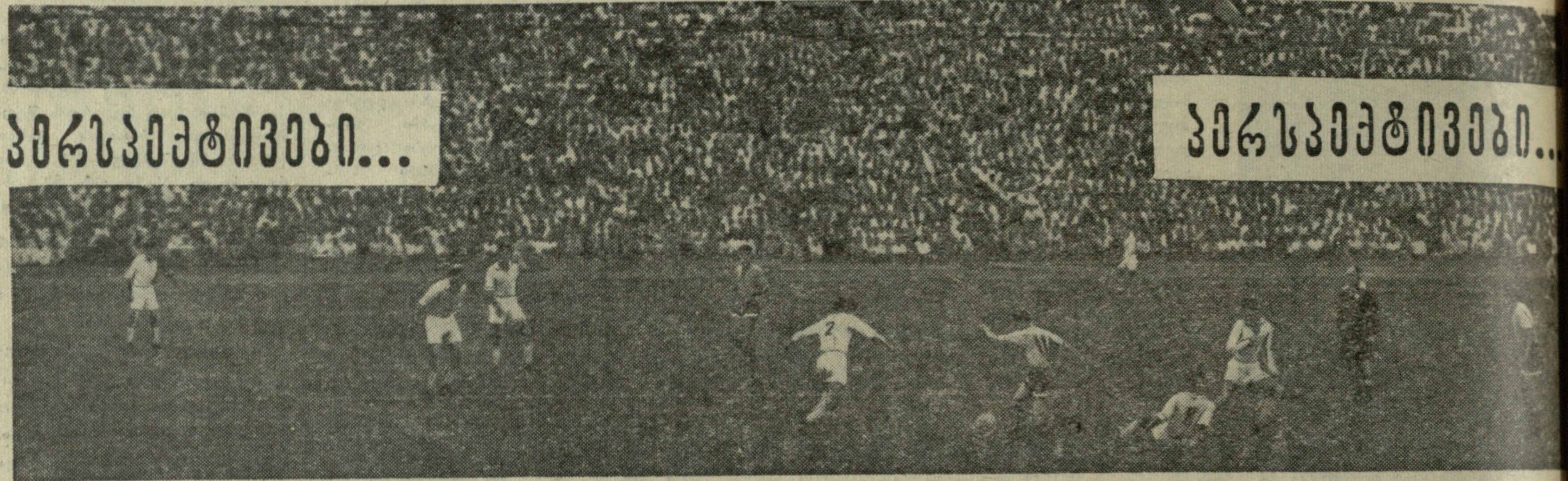

✦
„დიდი ათეული“ ბრძოლის წინ
✦

სსრ კავშირის 1961 წლის საფეხბურთო ჩემპიონატში ახლა „დიდი ანტრაქტია“. დამთავრდა ბრძოლა ქვეჯგუფებში, სადაც გამოვლინდნენ წინანი (პირველი ათეული) და უკანანი (დანარჩენი 12 გუნდი), რის შემდეგ ე. წ. „ოქროს ათეულს“ მიეცა ორკვირიანი შესვენება ახალი, გენერალური ბრძოლების წინ.

გათამაშების ამ პირველ ეტაპს თან ახლავს საკმაოდ ურთიერთ საწინააღმდეგო დისკუსიები მიმომხილველთა და სპეციალისტთა შორის, თან ახლავს აგრეთვე სიურპრიზები, ძალთა გარკვეული გადაფასება, მნიშვნელოვანი ხასიათის ძვრები (განსაკუთრებით ტაქტიკის დარგში), მაგრამ ყველაფერი ეს ხდება ყოველწლიურად, ყოველ ჩემპიონატში და ამდენად მათ კანონზომიერი, აუცილებელი ხასიათი აქვთ.

წელს ბევრს ლაპარაკობენ „ბ“ კლასის გუნდებზე, რომლებიც „ა“ კლასში მოხვდნენ შარშანდელი რეფორმის შედეგად და სადღეისოდ იმდენად მოიმაგრეს ფეხი, რომ პირველ ათეულშიც კი გავიდნენ (ხარკოვის „ავანგარდი“, ერევნის „სპარტაკი“ და ტაშკენტის „პახტაკორი“). მართლაც, ეს საკმაოდ მასირებული, ფართო ფრონტით შეტევაა „ბ“ კლასისა „ა“ კლასის გუნდების მიმართ, მაგრამ არც ესაა მთლად უჩვეულო რამ. თითქმის ყოველ წელს მოდაშია „ბ“ კლასის რომელიმე გუნდი, რომელიც სიურპრიზების სახით აცლის ქულებს უძლიერესებს, მაგრამ ბოლოსდაბოლოს ირკვევა, რომ ეს იყო მხოლოდ „შიშველ ენთუზიაზმზე“ აგებული საფეხბურთო თავგანწირვა, რომელსაც წარმატება მოაქვს ერთ გარკვეულ ეტაპზე, რის შემდეგ „სკანდალების ამტეხი“ ისევ ცხრილის ბოლოს ვხვდებით ხოლმე. ჩვენ მხოლოდ თბილისის „დინამო“ და მოსკოვის „ტორპედო“ გვახსოვს, რომლებიც „ქვევიდან“ მოვიდნენ და საფუძვლიანად შემორჩნენ უმაღლესი ფეხბურთის მწვერვალებს. სულ ახლახანს შეუერთდა უძლიერესთა რიგებს როსტოვის არმიელთა გუნდი, რომელიც ჯერჯერობით ინარჩუნებს მოპოვებულ პოზიციებს, ხოლო რაც შეეხება ერევნელებს, ტაშკენტელებსა და ხარკოველებს, სტაბილურ თამაშს მათგან აჩვენებს ხარკოვის „ავანგარდი“, რომელიც გაკვრით, მაგრამ მაინც წააგავს როსტოველთა კოლექტივს.

თავის დროზე, როცა ფეხბურთის საკავშირო ფედერაციამ „ა“ კლასის გეოგრაფია გაზარდა ტალინიდან ალმა-ატამდე და გუნდების რაოდენობა ტრადიციული 12-დან აიყვანა 22-მდე, ბევრს ეს ღონისძიება მიაჩნდა უსარგებლო, ზედმეტ პრივილეგიად სუსტებისათვის, მაგრამ გავიდა ხანი და ამ სიახლის კეთილნაყოფიერება მეორე ეშელონის გუნდებზე ცხადი შეიქნა. „ა“ კლასის კორიფეებთან ბრძოლაში გამოიწვრთნენ და ერთი თავით ამაღლდნენ „პახტაკორი“ (ტაშკენტი), „კაირატი“ (ალმა-ატა), „სპარტაკი“ (ერევანი), „ავანგარდი“ (ხარკოვი), „ნეფტიანიკი“ (ბაქო) და სხვანი. ეს მეტად სასიხარულო და ღირსშესანიშნავი ფაქტია. აბა ჰკითხეთ ტაშკენტის, ალმა-ატისა და ბაქოს გულშემატკივრებს, რა სიამოვნებაა მათთვის მოსკოვის, თბილისისა და კიევის საუკეთესო გუნდების ხილვა საკუთარ სტადიონებზე და არა მარტო უბრალოდ ხილვა, არამედ მოპოვებული ქულებით გამოწვეული სიხარული. წინასწარ დაგეგმილი ქულების აღება აქ ისეთი იოლი საქმე აღარაა, როგორც ეს უწინ იყო. „ბ“ კლასმა გარკვეული სიხალისე და ინტერესი შემოიტანა თავის უფროს კოლეგებს შორის. ძველი დევიზი: „შორს „ბ“ კლასისაგან“ თვით ცხოვრებამ მისცა დავიწყებას.

მაგრამ არ შეიძლება ყურადღების გარეშე დავტოვოთ ისიც, რომ „ა“ კლასის ბევრმა გამოცდილმა გუნდმა საგრძნობლად დაუკლო თავის მაჩვენებლებს, დაუკლო თამაშის კლასს და ზოგიერთი მათგანი ერთობ არასახარბიელო პერსპექტივების წინაშე დგას. ასე, მაგალითად, დიდი საფეხბურთო ცენტრების სიიდან ამოიშალა ლენინგრადის სახელი და ამ ქალაქის ოდესღაც ბრწყინვალე გუნდები, დღეს ძლივს „ლაფავენ სულს“ მეორე ათეულში.

მაგრამ ესეც არაფერი. წელს ძალზე ცუდად თამაშობს ჩვენი ქვეყნის ერთ-ერთი საუკეთესო გუნდი, ჩემპიონთა ჩემპიონი, უძლიერესის ტიტულის ცხრაგზის მფლობელი — მოსკოვის „დინამო“. თამაშობს ისე ხუსტად, რომ გადამწყვეტ ეტაპზე, როცა წყდებოდა მისი პირველ ათეულში მოხვედრის საკითხი, გუნდმა ვერ შეძლო გამოეყენებინა თავისი უკანასკნელი შანსი და მოეგო მატჩი მინსკში. ასეთი კრახი ჯერ არ ახსოვთ მოსკოვის დინამოელებს და ეს მეტად სამწუხარო ფაქტია.

გაცილებით უკეთ, ვიდრე წინა წლებში, თამაშობს ცსკა და შეიძლება ითქვას, რომ ეს გუნდი თანდათან უბრუნდება თავის ძველ ძალასა და დიდებას. საქმე მარტო იმაში არაა, რომ არმიელებმა მთელი რიგი ახალი, მეტად ძლიერი მოთამაშეები შეიძინეს წლევანდელი სეზონის დასაწყისში. მწვრთნელმა კ. ბესკოვმა შეცვალა გუნდის სამოქმედო გეგმა, აალორძინა ძველი ტრადიციები და ცსკა სადღეისოდ კვლავ ჩემპიონობის ერთ-ერთი მთავარი პრეტენდენტია.

ორი უმაღლესი ტიტულის მფლობელი (ჩემპიონობა და თასი) — მოსკოვის „ტორპედო“ ისევ სათავეში უდგას გათამაშებას და მეორე ადგილზე მყოფ ცსკა-ს 4 ქულით უსწრებს. მართალია, ტორპედოელები ისეთი ბრწყინვალებით არ თამაშობენ, როგორც შარშან და მათს გამარჯვებაშიც ნაკლები დამაჯერებლობაა (საკმარისია აღინიშნოს, რომ გუნდმა 7 მატჩი მოიგო მხოლოდ მინიმალური ანგარიშით — 1:0), მაგრამ ამას ჩემპიონისათვის, რომელსაც სურს თავისი წოდების შენარჩუნება, ეტყობა, გადამწყვეტი მნიშვნელობა არა აქვს. ფაქტია, რომ იგი მოწინააღმდეგეებზე ძლიერია და ქულას ქულაზე იგებს მათთან შეხვედრებში. ძნელი სათქმელია, თუ რას ნიშნავს ტორპედოელთა ეს სერიული 1:0 მათი ძალის შესუსტებას, თუ ძალთა ერთგვარ დაზოგვას გადამწყვეტი ბრძოლის წინ. ეს გამოჩნდება მათი შეტაკებისას უშუალოდ ოქროს მედლების კონკურენტებთან.

პროგნოზები, საერთოდ, სარისკო წინასწარმეტყველებაა, მაგრამ უძლიერესთა შორის დარჩენილი 50 მატჩის დაწყებამდე შეიძლება ციფრებისა და ფაქტების დაპირისპირებით გაკეთდეს თუნდაც დაახლოებითი დასკვნები „დიდი ათეულის“ შემადგენელი გუნდების შესაძლებლობებზე, შეიძლება ლაპარაკი მათს პერსპექტივებზე.

პირველ ყოვლისა იმ გუნდებზე, რომლებსაც აქვთ ოქროს, ვერცხლისა და ბრინჯაოს მედლებისათვის ბრძოლის შანსები. წინა წლების გამოცდილებიდან ვიცით, რომ სსრ კავშირის ჩემპიონი, როგორც წესია, აგროვებს ქულათა დაახლოებით სამ მეოთხედს, ე. ი. იგი საშუალოდ 3 ქულას იღებს 4 შესაძლებლიდან. თუ ეს ასეა, წლევანდელი ჩემპიონის ლიმიტი უნდა შეადგენდეს 45 ქულას. ეს მაქსიმუმია, ამიტომ ვივარაუდოთ 42-43 ქულა. თუ ამას გადავიყვანთ დაკარგულ ქულებზე, ოქროს მედლის მფლობელმა უნდა დაკარგოს სულ 17-18 ქულა. მოსკოვის ტორპედოელებს დღეისათვის პასივში აქვთ სულ 7 ქულა. ვთქვათ, დარჩენილ 10 თამაშში მათ დაკარგეს შესაძლებელ ქულათა კიდევ 50 პროცენტი.

4 ქულით მეტი აქვს დაკარგული ორ დანარჩენ პრეტენდენტს: ცსკა-სა და კიევის „დინამოს“. ამ უპირატესობის ლიკვიდირება არაა შეუძლებელი საქმე, მაგრამ ახლა, როცა გასავლელი დარჩა ესტაფეტის მხოლოდ სპრინტერული მონაკვეთი, ძნელად, რომ ტორპედოელებმა დათმონ ის, რაც მათ მოპოვებული აქვთ აპრილის თვიდან.

დაახლოებით თანაბარ მდგომარეობაში იმყოფებიან მოსკოვის „ლოკომოტივი“, ხარკოვის „ავანგარდი“, მოსკოვის „სპარტაკი“ და თბილისის „დინამო“. აქ ალბათ ბრძოლა იწარმოებს პირველ ხუთეულში მოხვედრისათვის.

რა პერსპექტივები აქვს, კერძოდ, თბილისის „დინამოს“? ჩვენი მოწინააღმდეგეებია 5 გუნდი: ცსკა, „დინამო“ (კიევი), „სპარტაკი“ (მოსკოვი), „სპარტაკი“ (ერევანი) და „პახტაკორი“ (ტაშკენტი). აქ დინამოელებმა უნდა აიღონ 11-12 ქულა, ე. ი. სულ დააგროვონ 36-37 ქულა. ასეთი მარაგით კი შეიძლება ხუთეულში გასვლა.

საერთოდ უნდა ითქვას, რომ ჩვენი გუნდი ჯერ კიდევ ვერ შევიდა თავის ნამდვილ სტაბილურ ფორმაში და პარადოქსალურია ის, რომ ფორმაში, წესრიგში ვერაა სწორედ ის რგოლი, რომელიც წამყვან ძალას წარმოადგენს საერთოდ ქართულ ფეხბურთში — თავდასხმა. 5 მოქმედი ფორვარდიდან სისტემატურად „კოჭლობს“ 2-3 და ეს მძიმედ ემჩნევა მთელს კოლექტივს. ცუდად თამაშობს ის თავდასხმა, რომელმაც შეძლო შეერყია ისეთი სტაბილური, შეთამაშებული და საიმედო დაცვა, როგორიც მოსკოვის „ტორპედოსია“, შეძლო ყოფილიყო დიდი ანგარიშით ყველაზე მეტი მატჩის მოგების პრ[illegible] ერთ-ერთი მთავარი პრეტენდ[illegible] ამიტომ საფიქრებელია, რომ [illegible] მდგომარეობს არა თავდასხმის [illegible] ლკეული წევრების პოტენც[illegible] შესაძლებლობებში, არამედ [illegible] შეთამაშებაში, ბრძოლისუნარი[illegible] ბასა და მონდომებაში.

წლევანდელი საკავშირო [illegible] მაშება პირველ ყოვლისა [illegible] აღსანიშნავი, რომ დიდი [illegible] მოხდა ტაქტიკურ ძიებათა დარ[illegible] „ა“ კლასის ძველი ერთფეროვ[illegible] ტაქტიკის დარგში თანდათან [illegible] მობს ადგილს სიახლეებს. თვ[illegible] ლი გუნდი ცდილობს რაიმე [illegible] ლი და რაციონალური შეტ[illegible] თავის სამოქმედო გეგმაში, მოძ[illegible] უკეთეს ვარიანტს მოთამაშეთა [illegible] ნლაგებასა და ურთიერთმოქმე[illegible] ბაში. ასეთ სასარგებლო დისლ[illegible] ციას მიაგნეს ცსკა-მ, კიევის „დი[illegible] ნამომ“, „პახტაკორმა“, „კაირატ[illegible] ერევნის „სპარტაკმა“, „ლოკ[illegible] ტივმა“, „ავანგარდმა“.

და მხოლოდ ჩვენ დავრჩით [illegible] სერვატული „დუბლ-ვეს“ [illegible] პოზიციებზე. წარსულში სწო[illegible] თბილისის „დინამო“ იყო პირვ[illegible] ნოვატორი სიახლეთა ძიებაში [illegible] გილების ცვლა თავდასხმაში, [illegible] ხური ბურთის გათამაშება მცვე[illegible] დამამთავრებელი დარტყმით, [illegible] ერიზე ნახევარმცველის გა[illegible] შეტევის უკანასკნელ ფაზაში [illegible] სხვ.), ახლა კი გუნდი რატომ[illegible] ვერ ელევა არქაულ ტაქტ[illegible] სქემას 3+2+5. და ეს მაშინ, [illegible] ცა თბილისის „დინამოს“ [illegible] უმაღლესი კლასის შემსრულებ[illegible] ბი, დახვეწილი ტექნიკის მქ[illegible] ფეხბურთელები. ეს მეტად [illegible] ფიქრებელია.

ამრიგად, XXIII ჩემპიონა[illegible] დამთავრდა პირველი ეტაპი [illegible] „ყოფნა არ ყოფნა“. ახლა იწ[illegible] მთავარი და გადამწყვეტი — „[illegible] ლაფერი სასწორზე“.

ჩვენმა გუნდმა, მართალია, შ[illegible] რულა პროგრამა-მინიმუმი: [illegible] ათეულში გასვლა, მაგრამ ათეულ[illegible] ში ხომ მეშვიდე, მერვე და [illegible] ადგილებიცაა. მათი დაკავება [illegible] თვის კვლავ ჩავარდნას ნიშ[illegible] ამიტომ თბილისის „დინამომ“ [illegible] ლაფერი უნდა გააკეთოს, [illegible] „პრემიერთა ბრძოლაში“ აჩვე[illegible] ქართული ფეხბურთის მთელ[illegible] ლა და შესაძლებლობანი.

მიმომხილვე[illegible]

სურათზე: თბილისის „დინამო[illegible] სა“ და ხარკოვის „ავანგარდ[illegible] გუნდების შეხვედრის მომენტ[illegible]

ფოტო ა. ნათლიაშვილ[illegible]

დანაკარგის ფასი

მაგნოლიების ჩრდილქვეშ შეკრებილ თბილისელ მძლეოსანთა რამდენიმე ათეული წყვილი თვალი თითქოს პირველადაა მიპყრობილი მათი თანაგუნდელისა და ამხანაგის, საქართველოს არაერთგზის ჩემპიონისა და ექს-რეკორდსმენის ე. მექენკოვისადმი.

არა, ამჯერად ეს თვალები 20 წლის ახალგაზრდა უროს მტყორცნელის ოსტატობით როდია აღგზნებული. ისინი უხილავი ნემსებივით სჭვალავენ მექენკოვს და ცდილობენ დღის სინათლეზე გამოიტანონ ამხანაგური სამსჯავროს წინაშე მდგარი თანაგუნდელის გულის ტკივილი.

მთელი სიცხადით გრძნობს ედუარდი დანაშაულს ამხანაგებისა და მწვრთნელების წინაშე, რომელთა აზრსა და რჩევას ადრე ანგარიშს არ უწევდა. დაუდევრობითა და ყოყოჩობით დაჰკარგა მეგობრები და მხოლოდ მერე იგრძნო დანაკარგის ფასი. ჯიბიდან სულში იპრება მამის წერილიც, რომელშიც საკუთარი მშობელი ობიექტურად უდგება მის მოქმედებას და კიცხავს შვილს კოლექტივისა და საზოგადოების უპატივცემლობისათვის.

... ივლისის ბოლო რიცხვებში თავისივე საჭიროებისათვის ლესელიძიდან გაგრაში გაგზავნილმა მექენკოვმა სოხუმში ამოჰყო თავი და შეკრების ადგილზე დიდი დაგვიანებით დაბრუნებულმა პირიქით დაუწყო დავა ხელმძღვანელებს.

მცდარი ანგარიში ჰქონდა ედუარდს: რამდენიმე დღის შემდეგ იწყებოდა პროფკავშირთა საკავშირო სპარტაკიადა, შეკრების ხელმძღვანელს ა. გიორგობიანს, მთავარ მწვრთნელს ლ. გიორგაძესა და პთლიანად საქართველოს პროფკავშირთა ნაკრებ გუნდს სჭირდებოდათ მისი სპორტული მაჩვენებელი, სჭირდებოდათ, მაგრამ ედუარდს მხედველობიდან გამორჩა მთავარი: კოლექტივს პირველ რიგში ადამიანი, მოქალაქე და საზოგადოების წევრი სჭირდებოდა.

მწვრთნელთა საბჭომ იგი სამართლიანად გარიცხა შეკრებიდან. მას არ მიუღია მონაწილეობა პროფკავშირების საკავშირო სპარტაკიადაში.

მიხვდა ედუარდი, რომ ამ ამხანაგების გარეშე მისი გზა დახშული იყო, მიხვდა და ქედი მოიხარა. მან პატიება თხოვა მწვრთნელებს და შეკრების მონაწილეებს საბჭოთა სპორტსმენისათვის შეუფერებელი საქციელის ჩადენისათვის. ლესელიძეში მწვრთნელებმა და ამხანაგებმა ამას წინათ საერთო კრებაზე გაიტანეს ე. მექენკოვის საკითხი.

ერთმანეთს ცვლიდნენ სიტყვაში გამოსული აღმზრდელები და ამხანაგები. მათთვის შეუმჩნეველი არ დარჩენილა ედუარდის არც ერთი ნაბიჯი. მოაგონეს ზამთრის განმავლობაში გაცდენილი საწვრთნელი საათები, არარეგულარული ვარჯიშის გამო დაქვეითებული სპორტული მაჩვენებლები და ე. მექენკოვმა ერთხელ კიდევ იგრძნო, რომ კოლექტივი მასზე ფიქრობს და შესტკივა გული მის ბედ-იღბალზე.

გ. სამსონაძე

★

საქართველოს 1961 წლის პირად-გუნდური პირველობა ქართულ ჭიდაობაში

★

ახალი სახელები

შეჯიბრების უკანასკნელ დღეს, 18 აგვისტოს, ჩატარდა წინასწარი შეხვედრების მე-4 და მე-5 წრე და ბოლოს — ფინალი. თუმცა, წინასწარი შეხვედრები და ფინალი აქ ერთობ პირობითად უნდა გავიგოთ. უკანასკნელ წრეებს ყველა წონით კატეგორიაში თითქმის ისეთივე მნიშვნელობა ჰქონდა პირადი პირველობისათვის, როგორც ფინალს.

ამ მხრივ ყველაზე მკაფიო მაგალითი იყო უმჩატესი წონის მოჭიდავეთა შეჯიბრება. მეოთხე წრემდე ამ წონაში 16 მონაწილიდან მიაღწია შვიდმა. ჩატარებულ სამ შეხვედრაში თბილისელმა კაჩმაზოვმა ქულებით დაამარცხა ბერიაშვილი (კასპი). ქუთაისელმა ბარათაშვილმა — ბუზალაძე (დუშეთი), ხოლო ხაშურელმა იმერლიშვილმა ბეჭებზე დასცა კირაკოზაშვილი (საგარეჯო). მეხუთე წრეში გადამწყვეტი შეხვედრა მოხდა მონასელიძესა (მცხეთა) და ბარათაშვილს შორის, რომელიც აქამდე დაუმარცხებლად იბრძოდა. მონასელიძემ შეძლო ქულებით უპირატესობის მოპოვება და გაუსწრო კიდეც ლიდერს. ჩემპიონი გახდა ზ. მონასელიძე. მომდევნო საპრიზო ადგილებზე გამოვიდნენ ა. ბარათაშვილი და ა. კაჩმაზოვი.

მჩატე წონაში შეუპოვრობისა და ნებისყოფის იშვიათი ნიმუში მისცა ახალგაზრდებს ვეტერანმა ლ. კაციაშვილმა (კასპი). მას შემდეგ, რაც მან დამარცხება განიცადა პირველ წრეში, ხოლო შემდეგ ერთი საჯარიმო ქულაც მიიღო, კაციაშვილის მდგომარეობა ცოტა რომ ვთქვათ, კრიტიკული იყო. მას ემუქრებოდა ჯერ კიდევ ფინალამდე შეჯიბრებიდან გამოთიშვის საფრთხე, მით უმეტეს, რომ წინ იყო შეხვედრები ძლიერ მეტოქეებთან — მეტრეველთან (რუსთავი) და ვალიშვილთან (მცხეთა). ლ. კაციაშვილმა ორივე ეს შეხვედრა წმინდა გამარჯვებით დაასრულა და კიდევ ერთხელ მოიპოვა რესპუბლიკის ჩემპიონის სახელი. მეორე ადგილი დაიკავა თბილისელმა თ. პაპუაშვილმა, რომელმაც მძიმე ბრძოლაში სძლია თანაგუნდელ ვ. ნახუცრიშვილს.

ახალი ჩემპიონი მოევლინა ქვემსუბუქ წონას. ესაა ახალგაზრდა ვ. გაროზაშვილი (აჭარა), რომელმაც თანაბარი სიძლიერით, დაუმარცხებლად განვლო მთელი შეჯიბრება. განსაკუთრებით საინტერესო იყო მისი ფინალური შეხვედრა გორელ გ. ეგნატაშვილთან, რომელიც აქამდე ერთადერთი საჯარიმო ქულით, დაუმარცხებლად მოვიდა. 20 წამში ლიდერი ბეჭებზე აღმოჩნდა გაროზაშვილის ელვისებური ფანდის შედეგად და იძულებული გახდა მეორე ადგილით დაკმაყოფილებულიყო. მესამე ადგილი მოიპოვა თბილისელმა ა. მარტყოფლიშვილმა.

მსუბუქ წონაში უძლიერესი აღმოჩნდა ახმეტის გუნდის წარმომადგენელი გ. ქოჩიშვილი. ისევე, როგორც ვ. გაროზაშვილმა, მანაც პირველად მოიპოვა რესპუბლიკის ჩემპიონის წოდება. და ეს წარმატებაც დამსახურებული იყო, რამდენადაც ახალმა ჩემპიონმა თავის გზაზე გადალახა ისეთი ძნელი ზღუდეები, როგორიცაა გორელი შ. რომელაშვილი, თბილისელი ი. პეტრიაშვილი, გორის რაიონის წარმომადგენელი დონღუზაშვილი და სხვ. ი. პეტრიაშვილი გამოვიდა მეორე ადგილზე, ხოლო შ. რომელაშვილი — მესამეზე.

ყველაზე მნიშვნელოვანი მაინც მთელს შეჯიბრებაში იყო ქვეხაშუალო წონის მოჭიდავეთა ასპარეზობა. მან საბოლოოდ გამოავლინა ის ფაქტი, რომ რესპუბლიკას ეზრდება მეტად პერსპექტიული, დიდი მომავლის მქონე მოჭიდავე — დიმიტრი ესებუა, შვილიშვილი წარსულში გამოჩენილი მოჭიდავის ნესტორ ესებუასი. მართალია, მან ვერ მოიპოვა პირველი ადგილი, მაგრამ აჩვენა ისეთი ჭიდაობა, რომ გორელი მაყურებლების საყოველთაო სიმპათიები დაიმსახურა. ფინალამდე მისი ოთხი წმინდა გამარჯვება მოპოვებულ იქნა გორელ ა. ოდიშვილთან „დაუსწრებელი“ პაექრობის ფონზე (ამ უკანასკნელმაც ოთხი გამარჯვება მოიპოვა, მათგან ორი — წმინდად). ეს არ იყო იოლი წარმატებები. თუმცა ისინი მიღწეულ იქნა ელვისებური სისწრაფით: ხანიშვილთან (გორის რაიონი) — 30 წამში, ჩხაიძესთან (ლანჩხუთი) — 10 წამში, გუშარაშვილთან (თბილისი) — 45 წამში და მარიამულთან (კასპი) — 10 წამში. მით უმეტეს, რომ ეს ორი უკანასკნელი მეტოქე გამოცდილი და ძლიერი მოჭიდავეები არიან. სისწრაფე, იშვიათი რეაქცია და ტექნიკური ბრძოლისაკენ რაღაც ბუნებრივი, ხალასი მისწრაფება — ამ თვისებებმა მოუტანეს დ. ესებუას გამარჯვებები. მაგრამ მას ჯერ არა აქვს, თუ შეიძლება ასე ითქვას, „კლასიკური განათლება“ ტექნიკის დარგში. სწორედ ამის შედეგად წააგო მან წმინდად გადამწყვეტი შეხვედრა ა. ოდიშვილთან, შეხვედრა, რომელშიც იგი წინ იყო. ესებუამ ვერ დაუხვედრა უბრალო კონტრილეთი მეტოქის ერთ-ერთ ფანდს კლასიკური ჭიდაობიდან. ა. ოდიშვილმა ამ გამარჯვებით კვლავ მოიპოვა ჩემპიონის წოდება, ხოლო დ. ესებუა მეორე ადგილით დაკმაყოფილდა. მესამე ადგილზე გამოვიდა ვ. მარიამული (კასპი).

საშუალო წონის ფინალში გავიდნენ თბილისელი შ. გულიაშვილი, გორელი ბ. ბალაკაშვილი და ახმეტელი ა. ფიცხელაური. ბალაკაშვილმა ჯერ კიდევ მეოთხე წრეში დაამარცხა გულიაშვილი, ხოლო ფინალში მოუგო ფიცხელაურს და გამოვიდა პირველ ადგილზე. მეორე ადგილზე დარჩა გულიაშვილი, ხოლო მესამეზე — ფიცხელაური.

ქვემძიმე წონაში, როგორც მოსალოდნელი იყო, გაიმარჯვა დ. ბერუაშვილმა (გორი), ხოლო მეორე ადგილი დაიკავა ა. [illegible]. სასიამოვნო სიურპრიზად მოგვევლინა ამ წონაში თბილისელი ლ. ჯაფარიძე, რომელსაც მანამდე არა ჰქონია ასეთი მნიშვნელოვანი წარმატებები. ის ოთხი წმინდა გამარჯვებით მოვიდა ფინალამდე და მხოლოდ ამ ორ უძლიერეს მეტოქეს დაუთმო უპირატესობა მძიმე ბრძოლაში.

რესპუბლიკის აბსოლუტურ ფალავანს ა. კიკნაძეს თითქმის არ უგრძვნია სერიოზული წინააღმდეგობა მძიმე წონაში, თუ არ ჩავთვლით ა. ვარდიშვილთან (კასპი) შეხვედრას. მან მოიპოვა 6 გამარჯვება, მათგან ხუთი წმინდად და მიუღწეველი აღმოჩნდა ყველასათვის. მეორე ადგილზე გამოვიდა ნ. ყაჩმაზაშვილი, ხოლო მესამეზე — ა. პაპუაშვილი (რუსთავი).

გუნდურ ჩათვლაში პირველ ადგილზეა თბილისის გუნდი, მეორეზე — გორელი, ხოლო მესამეზე — კახელი მოჭიდავეები.

შ. ჯულელი

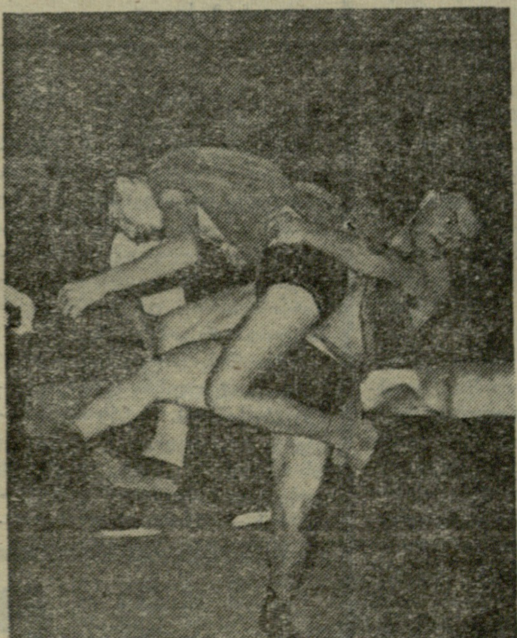

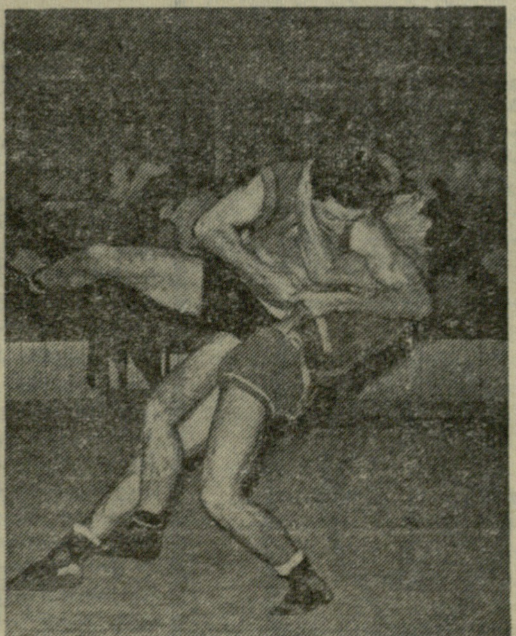

სურათებზე: მარცხნივ — გორელი გ. ეგნატაშვილისა და ხაშურელ ნოზაძის შეხვედრის მომენტი; მარჯვნივ — კრიტიკული მომენტი გ. ქოჩიშვილისა და დონღუზაშვილის ორთაბრძოლაში.

ფოტო მ. ზარგარიანისა.

ათენის ოლიმპიურ სტადიონზე

საბერძნეთის დედაქალაქის თეთრი მარმარილოს ოლიმპიურ სტადიონზე მიმდინარეობს მძლეოსანთა საერთაშორისო შეჯიბრება. თავიანთი ოსტატობის საჩვენებლად ათენში ჩავიდნენ ინდოეთის, პოლონეთის, რუმინეთის, გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის, საფრანგეთისა და სხვა ქვეყნების ცნობილი სპორტსმენები. საბჭოთა კავშირიდან შეჯიბრებაში მონაწილეობენ ვ. რუდენკოვი და რ. შავლაყაძე.

უკვე ჩატარდა შეჯიბრებები მძლეოსნობის სხვადასხვა სახეობაში. ორი გამარჯვება მოიპოვეს საბჭოთა მძლეოსნებმა: ვ. რუდენკოვმა ურო ტყორცნა 67 მ 96 სმ, რითაც 26 სმ გააუმჯობესა ამ სტადიონის რეკორდი, რომელიც მ. კრივონოსოვს ეკუთვნოდა. რ. შავლაყაძემ ძლია 2 მ., რაც აიხსნება გამორბენის სექტორის უვარგისობით. მას მეტოქეობა გაუწია ფრანგმა მ. ფურნემ, რომელსაც ქართველმა სპორტსმენმა ნაკლები ცდებით აჯობა.

სხვა შედეგებიდან აღსანიშნავია ბერძენი გ. ცაკანიკასის ახალი რეკორდი ბირთვის კვრაში — 18 მ 02 სმ. საბერძნეთის ძველი რეკორდი უდრიდა 17,44 მეტრს.

ლიდერთა ჯგუფში სივიწროვეა

XXIX საჭადრაკო ჩემპიონატის ნახევარფინალი

ბათუმი, (ჩვენი სპეც. კორ.). IX ტურმა კიდევ უფრო გაართულა ფინალისტთა გამოვლინება. ნეი, რომელმაც მკრთალად დაიწყო ტურნირი, ჯიქურ აედევნა ლიდერებს. ბოლოლბეილისთან მოგებული პარტიით მან ზედიზედ მეოთხე გამარჯვება მოიპოვა და მხარში ამოუდგა ლიდერებს. გიპსლისი და კლოვანი ყაიმზე შეთანხმდნენ. ბაგიროვმა „მახე“ ვერ დაუგო როიზმანს და ყაიმის შეთავაზებით შეურიგდა მინსკელი ოსტატის ლიდერობას. მოსიონჟიკი ბეწვზე გადაურჩა დამარცხებას უსტინოვთან. მას უარესი დაბოლოება ჰქონდა, რაც ვერ გამოიყენა ყირგიზელმა ოსტატმა. პარტია ყაიმით დამთავრდა. გურგენიძეს კვლავ გადადო პარტია ამჯერად ზახარიანთან, და როგორც წინა გადადებული პარტიები, მოსაგებ პოზიციაში.

— ნახევარფინალის მეორე ნახევარი დაიწყო და ლიდერთა ჯგუფის მეგზური კი არ ჩანს — თითქოს ვუსაყვედურეთ მთავარ მსაჯს გ. გაჩეჩილაძეს.

— მეგზური, ე. ი. ერთპიროვნული ლიდერი არის, მაგრამ ჯერ იგი პოტენციურია. ეს ლიდერი გურგენიძეა, — გვიპასუხა მან.—ამჟამად გურგენიძეს 4,5 ქულა და სამი აშკარად მოსაგებ პოზიციაში გადადებული პარტია აქვს. ამ პარტიების დამთავრების შემდეგ მას 7,5 ქულა ექნება, რაც ერთი ქულით მეტია, ვიდრე აქვთ მოსიონჟიკს, როიზმანსა და კლოვანს ცალცალკე. გურგენიძის ლიდერობა საიმედოცაა. მან უკვე მოითავა თავისი ძირითადი კონკურენტები—გიპსლისი, კლოვანი, მოსიონჟიკი, როიზმანი, ბაგიროვი.

ორიგინალურად თამაშობდა ლომაია პრესის წინააღმდეგ. რთული მანევრებით მან მოიგო ხარისხი. მაგრამ შემდეგ ცაიტნოტში აღმოჩნდა, იჩქარა და ზედიზედ ორი პაიკი დაკარგა. პრესმა უპირატესობა გამარჯვებამდე მიიყვანა. პავლენკომ დაამარცხა გრუშევსკი. ყაიმით დამთავრდა ბუსლაევ-ანოხინის პარტია.

IX ტურის შემდეგ ლიდერთა ჯგუფში ასეთი მდგომარეობაა: კლოვანს, მოსიონჟიკსა და როიზმანს 6,5 ქულა აქვთ თვითეულს, ბაგიროვს, გიპსლისსა და ნეის—6 ქულა თვითეულს, გურგენიძეს — 4,5 ქულა და სამი გადადებული პარტია.

თბილისელები ნ. ჭელიძე, ი. ბანძელაძე, ქუთაისელი ქ. ვაწაძე, ჭიათურელი ი. გორგაძე გვთხოვენ დაწვრილებით გავაცნოთ სიმაღლეზე ხტომაში გამოჩენილი რუმინელი მძლეოსნის იოლანდა ბალაშის რეკორდების გაუმჯობესების თანმიმდევრობა.

ცნობილმა რუმინელმა მძლეოსანმა, ოლიმპიურმა ჩემპიონმა იოლანდა ბალაშმა სოფიაში მძლეოსანთა საერთაშორისო შეჯიბრებაზე დაამყარა ახალი მსოფლიო რეკორდი — გადალახა 1 მ 91 სმ სიმაღლის თამასა. ამ შედეგს მან მიაღწია ბუდაპეშტში საერთაშორისო შეჯიბრებაზე 1.90 მ სიმაღლის აღებიდან ერთი კვირის შემდეგ. მაშინ ი. ბალაშმა 2 სმ. გააუმჯობესა მსოფლიო რეკორდი სიმაღლეზე ხტომაში ქალებისათვის. წინა რეკორდი — 1 მ 88 სმ მას დამყარებული ჰქონდა სამი კვირით ადრე ვარშავაში.

მსოფლიოს პრესის სააგენტოები და გაზეთები ფართოდ გამოეხმაურნენ რუმინელი მძლეოსნის მიღწევას. „ფრანს-პრესის" სააგენტომ გამოაქვეყნა მსოფლიო რეკორდის ქრონოლოგია და აღნიშნა ის შეუპოვრობა, რომელსაც ამჟღავნებს ი. ბალაში სიმაღლეზე ხტომაში მსოფლიო რეკორდის გაუმჯობესებისათვის ბრძოლაში.

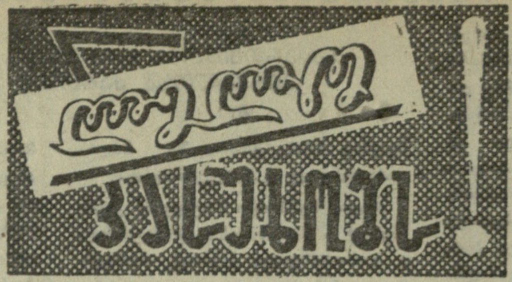

„ქალთა შორის თვალსაჩინო მსოფლიო რეკორდი, იოლანდა ბალაშმა დაძლია 1 მ 90 სმ სიმაღლე". ამ სათაურით გაზეთი „ეკიპი" ბუდაპეშტის შეჯიბრების შემდეგ წერდა: „ბუდაპეშტის საერთაშორისო შეჯიბრების პირველ დღეს მძლეოსნობაში თვალსაჩინო შედეგს მიაღწია იოლანდა ბალაშმა სიმაღლეზე ხტომაში. ახალგაზრდა რუმინელ ქალს, რომელიც წელს დაძლევს 25 წლის გახდება, უსრულდება ოცნება: დაძლია 1 მ 90 სმ".

ფრანგულმა გაზეთმა „ფიგარომ" მოათავსა სტატია სათაურით „რუმინელი იოლანდა ბალაში აგრძელებს მაღალ მიღწევათა სერიას", ხოლო გაზეთ „პარიზენ ლიბრეს" მიმომხილველი წერს: „შაბათი ბუდაპეშტში ქალთა მძლეოსნობისათვის ისტორიული თარიღი გახდა. პირველად მსოფლიოში ქალმა აიღო სიმაღლე 1 მ 90 სმ. იოლანდა ბალაშს შეუძლია გააუმჯობესოს ეს უეჭველად ბრწყინვალე რეკორდი ქალთა მძლეოსნობაში".

იოლანდა ბალაშმა წარმატებით გაამართლა მასზე დამყარებული იმედები სოფიაში შეჯიბრების დროს.

მოგვყავს იოლანდა ბალაშის მსოფლიო რეკორდების ევოლუცია:

	1,80 მ. კლუჟი, 22. VI. 1958.	1,84 მ. ბუქარესტი, 21. XI. 1959.	
1,75 მ. ბუქარესტი, 14. VII. 1956.	1,81 მ. ბრაშოვი, 21. VII. 1958.	1,85 მ. ბუქარესტი, 6. VI. 1960.	1,88 მ. ვარშავა, 18. VI. 1961.
1,76 მ. ბუქარესტი, 14. X. 1957.	1,82 მ. ბუქარესტი, 4. X. 1958.	1,86 მ. ბუქარესტი, 10. VII. 1960.	1,90 მ. ბუდაპეშტი, 8. VII. 1961.
1,78 მ. ბუქარესტი, 7. VI. 1958.	1,83 მ. ბუქარესტი, 18. X. 1959.	1,87 მ. ბუქარესტი, 15. IV. 1961.	1,91 მ. სოფია, 16. VII. 1961.

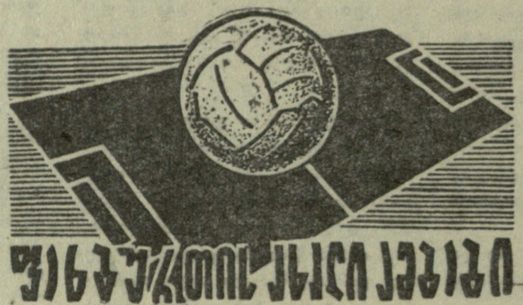

შვეციის ფედერაცია იმუქრება

შვეციის ნაკრების მთავარმა მწვრთნელმა ჯ. რაინორმა საბოლოოდ დაადგინა, რომ მას წინა მსოფლიო ჩემპიონატის გმირებიდან ხელთა ჰყავს მხოლოდ მცველი ბერგმარკი. დანარჩენი შვედი „ვარსკვლავები" სამშობლოს ფარგლებს გარეთ არიან, ცენტრფორვარდი სიმონსონი „რეალშია" და ახლა იტალიაში გადასვლას ლამობს, ნახევარმცველი იენსენი თამაშობს „სევილიაში" ხოლო თავდამსხმელი ბროდი — „ტულუზაში". უამრავი შვედი თამაშობს იტალიაში. აქ არიან სკოგლუნდი (გენუის „სამპდორია"), ჰამრინი („ფიორენტინა"), სელმოსონი („რომა"), გუსტავსონი („ატალანტა"), ლინდსკოგი („ინტერნაციონალე"), ლიდჰოლმი („მილანი") და სხვანი. შვეციის ნაკრების ხელმძღვანელობის ცდა, მცირე ხნით მაინც დაებრუნებინა ზოგიერთი ფეხბურთელი, უშედეგოდ დამთავრდა. გარდა ამისა, უცხოეთის კლუბები კვლავ ცდილობენ ახალგაზრდა შვედი ფეხბურთელების გადაბირებას და ეროვნული ნაკრების საბოლოოდ გამოშიგვნას.

როგორც ცნობილია, შვეციაში პროფესიული ფეხბურთი არ არსებობს. ამდენად უცხოელი მწვრთნელები მოლაპარაკებას აწარმოებენ არა კლუბებთან, როგორც ეს სხვა ქვეყნებშია მიღებული, არამედ თვით მოთამაშეებთან. ფეხბურთელს, რომელიც თავის კლუბში მხოლოდ უმნიშვნელო გასამრჯელოს იღებს, ხელს არავინ უშლის დაკრას ფეხი და წავიდეს უცხოეთში. ეს გარემოება ართულებს ნაკრების ხელმძღვანელობის მდგომარეობას.

ასეთ პირობებში შვეციის ფეხბურთის ფედერაციამ უკიდურესი ზომები მიიღო. მან გამოაცხადა, რომ ფეხბურთელს, რომელიც უცხოეთის კლუბში გადასვლას გაბედავს, ფიფა-ს საშუალებით ერთი წლის მანძილზე აეკრძალება ახალ კლუბში თამაში. ეროვნული ფედერაციები, ცხადია, ვალდებულნი არიან დაემორჩილონ ფიფა-ს.

„მეგობრული ხუმრობა"

ფეხბურთის ახალი სეზონის დაწყების წინ იტალიის ფეხბურთის ფედერაციამ სასჯელი დაადო სხვადასხვა კლუბებსა თუ ცალკეულ მოთამაშეებს, რომელთაც თავი შეირცხვინეს უკანასკნელი ჩემპიონატის დროს.

განსაკუთრებით გახმაურდა კლუბ „ბარის" ამბავი, რომელიც პირველ ლიგაში თამაშობს. „ბარი" ძალზე წარუმატებლად გამოვიდა შეჯიბრების ფინიშზე და მას მეორე ლიგაში გადასვლა ემუქრებოდა. ასეთ პირობებში გუნდს ჰქონდა მატჩი რომში ადგილობრივ „ლაციოსთან", რომელსაც ასევე ემუქრებოდა მეორე ლიგაში გადაბარგება. „ლაციოს" ჰყავს ძლიერი მარცხენა გარემარბი პრინი, რომლის „დაჭერის" იმედი „ბარის" მწვრთნელს არ ჰქონდა. მაშინ „ბარიმ" ფანდს მიმართა. მისი მოთამაშე ტაგნინი წინათ „ლაციოს" შემადგენლობაში იყო და პრინის მეგობრობდა. სწორედ ამ ტაგნინის დაევალა საქმის გაჩარხვა. თამაშის წინ ტაგნინი პრინთან გამოცხადდა და 2 მილიონი ლირა შეაძლია, თუ ის განზრახ ცუდად ჩაატარებდა მატჩს და მძიმე მდგომარეობაში ჩააყენებდა „ლაციოს". პრინი მოსაჩვენებლად დათანხმდა და იმ წამსვე ყველაფერი კლუბს აცნობა, რომელმაც თავის მხრივ ეს ამბავი ფედერაციას შეატყობინა.

შემდეგ „ბარის" მოთამაშემ იუარა ქრთამის შეძლევა და ეს „მეგობრულ ხუმრობად" გამოაცხადა. ამის მიუხედავად იტალიის ფეხბურთის ფედერაცია სასტიკად გაუსწორდა „ბარს". გუნდის ტექნიკურ ხელმძღვანელ ბინკუჩის, ვისაც პირველად მოუვიდა ეს „იდეა", სამერთოდ აეკრძალა ფეხბურთის დარგში საქმიანობა, ტაგნინი დისკვალიფიცირებულია 1963 წლის ბოლომდე, ხოლო გუნდს მომავალი ჩემპიონატის კენჭისყრისას დამარცხება ჩაეთვლება პირველ ხუთ მატჩში, ისე, რომ „ბარი" პირველობას დაიწყებს პირდაპირ მეექვსე ტურიდან 0 ქულით.

იტალიის ნაკრები ემზადება

რომში ოფიციალურად გამოცხადდა, რომ იტალიის ფეხბურთის ფედერაციამ წინადადება მისცა ისრაელს მსოფლიო პირველობაზე შესარჩევი მატჩები მოეწყოს 19 ნოემბერს (ტელ-ავივში) და 10 დეკემბერს (იტალიის ერთ-ერთ ქალაქში). პასუხი ჯერ მიღებული არ არის.

იტალიის ნაკრების ხელმძღვანელი ჯ. ფერარი თავდასხმაში სინჯავს სხვადასხვა შემადგენლობას. მარჯვენა გარემარბებად თამაშობენ მორა და სტახინი, მარცხენა შუამარბებად — ლოიაკონო, სივორი, ნიკოლე, ცენტრფორვარდის პოსტი მიენდო ბრინჯეტის, ხოლო მარცხენა გარემარბებად იყენებიან კორსო და პეტრისი. დაცვაში სტაბილური შემადგენლობაა „იუვენტუსიდან", ხოლო კარს იცავს ბუფონი.

ამჟამად გუნდის „დირიჟორია" არგენტინის ნაკრების ყოფილი თავდამსხმელი ო. სივორი, რომელიც ბრწყინვალედ თამაშობს, რაც კარგად მოქმედებს იტალიელთა საერთო საბრძოლო განწყობილებაზე.

„ვარსკვლავების" ბუნტი

თვითმფრინავში, რომელსაც მოჰყავდა ამერიკელი მძლეოსნები ევროპის ქვეყნებში, არ იყო რამდენიმე სახელგანთქმული „ვარსკვლავი": ოლიმპიური ჩემპიონები ჰ. ობრაიენი, ჰ. კონოლი, ო. დევისი, ო. ორტერი და სხვ. ისინი თავიანთ მშობლიურ ქალაქებში დარჩნენ. მაგრამ სულ მალე ევროპაში მოვიდა ცნობა იმის შესახებ, რომ კალიფორნიის შტატის დემოკრატმა სენატორმა ენგლმა ამერიკის კონგრესს მოსთხოვა ახსნა-განმარტება, თუ რატომ არ გაემგზავრნენ ოლიმპიური ჩემპიონები შეერთებული შტატების სპორტული ღირსების დასაცავად ევროპაში.

ამ დღეებში პრესაში განცხადებით გამოვიდნენ ოლიმპიური ოქროს მედლების მფლობელები ბ. მოროუ და ბ. მატიასი. სახელგანთქმული სპრინტერი, 25 წლის მოროუ შეჯიბრებებში აღარ გამოდის. „ამერიკელ მძლეოსნებს მგზავრობის დროს,—განაცხადა მან, დღეში 15 დოლარს აძლევდნენ, ამერიკის მძლეოსანთა კავშირის ხელმძღვანელები ასეთი თანხით საკმაოდ გაჭირვებულ მდგომარეობაში აღმოჩნდებოდნენ, ისინი კი სპორტსმენებისაგან, რომლებსაც წესიერად ჭამის საშუალებაც კი არა აქვთ, რეკორდებს მოითხოვენ".

იმავე აზრისაა ათჭიდელი ბ. მატიასი, რომელიც 17 წლის ასაკში გახდა ოლიმპიური ჩემპიონი. იგი იძულებული იყო რამდენიმე წლით ჩამოშორებოდა სპორტს, ორივე ოლიმპიელი კატეგორიულად მოითხოვს სპორტსმენთა ცხოვრების პირობების გაუმჯობესებას.

„ნოვოსტის" სააგენტო.

მეგობრული შარჟი ა. რევაზიშვილისა.

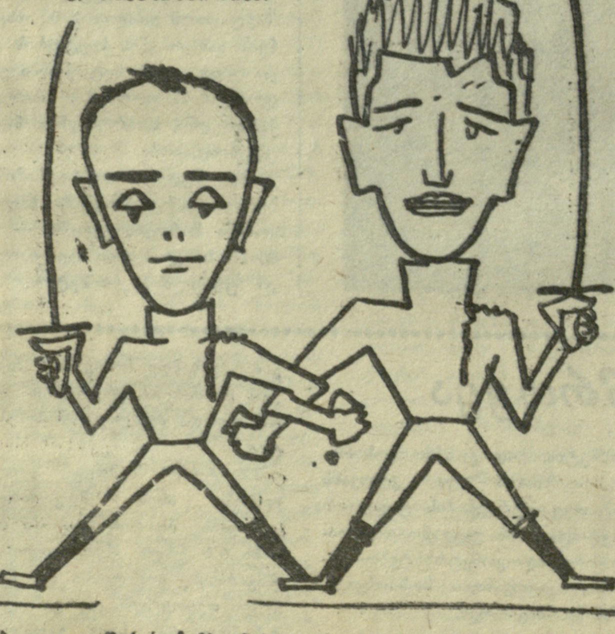

საბჭოთა კავშირის ჩემპიონები ფარიკაობაში ნ. ასათიანი და გ. კოსტავა.

ტურნირი მარიანსკი ლაზნაში

ჭადრაკში მსოფლიო პირველობის ბოლო ზონალური ტურნირი, რომელიც ჩეხოსლოვაკიის კურორტ მარიანსკი ლაზნაში მიმდინარეობს, გამოირჩევა ლიდერთა შორის უაღრესად დაძაბული ბრძოლით. საზონათშორისო ტურნირში გადის მხოლოდ სამი გამარჯვებული.

კვლავ წინ არიან ოლაფსონი (ირლანდია), ულმანი (გდრ), გიცესკუ (რუმინეთი), იოჰანსონი (ნორვეგია), მოულოდნელად შეფერხდა გროსმაისტერი საბო (უნგრეთი), რომელმაც სკანდინავიის მოჭადრაკეებთან — ბლომსა და ლუნკვისტთან მხოლოდ ნახევარი ქულა მოაგროვა. ჩინებულად თამაშობს გიცესკუ.

IX ტურის შემდეგ ლიდერების სატურნირო მდგომარეობა ასეთია: ოლაფსონი—7 ქულა და ერთი გადადებული პარტია, ფილიპი (ჩეხოსლოვაკია) — 7 ქულა, ულმანი — 6 ქულა და ერთი გადადებული პარტია, გიცესკუ და იოჰანსონი— 5,5 ქულა თვითეულს, საბო — 5 ქულა, ჩირიჩი (იუგოსლავია) — 4,5 ქულა.

რედაქტორი 0. უგულავა.

დ ღ ე ს!

„ბურევესტნიკის" სტადიონი

საკავშირო პირველობა

ფეხბურთი

„დინამო" (თბილისი) — „კაირატი" (ალმა-ატა)

(დუბლშემადგენლობანი)

დასაწყისი 18 ს. 15 წ.

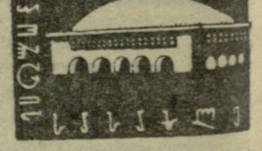

სსრ კავშირის პირველობა

კალათბურთში

„დინამო" (თბილისი)- ს კ ა (რიგა)

დასაწყისი 19 ს. 30 წ.

გაზეთი გამოდის სამშაბათობით, ოთხშაბათობით, ხუთშაბათობით, შაბათობითა და კვირაობით, რედაქციის მისამართი: თბილისი, ელბაქიძის დაღმართი № 12.
დეპეშებისათვის — თბილისი, „ლელო". ტელეფონები: რედაქტორის — 3-89.62, პასუხისმგებელი მდივნისა და განყოფილებების — 3-90-34, გამომშვების — 3-01-96.

საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის გამომცემლობის პოლიგრაფიული კომბინატი „კომუნისტი", თბილისი, ლენინის ქ. № 14.

უე 05632